

KESTÄVÄ JA VASTUULLINEN MAATALOUSTUOTANTO

Maatalousyritysten toiminnan vastuullisuudessa korostuvat ympäristönsuojeluun, eläinten hyvinvointiin, tuoteturvallisuuteen, työhyvinvointiin ja työnantajavelvoitteisiin sekä vastuulliseen taloudenhoitoon liittyvät näkökohdat.

Ympäristönäkökohdat

Vesistövaikutukset

Toimimme niin, että pinta- ja pohjavesien laatu ja määrä eivät vaarannu. Veden tehokkaalla käytöllä pyritään pienentämään ruuantuotannon vesijalanjälkeä. Lannoitteiden, karjanlannan ja kasvinsuojeluaineiden tarpeenmukaisella ja oikea-aikaisella käytöllä vähennetään maatalouden vesistökuormitusta. Lisäksi peltojen talviaikaisella kasvipeitteisyydellä ja kevennetyllä muokkauksella sekä oikein kohdennetuilla suojavyöhykkeillä vähennetään ravinteiden huuhtoutumista vesistöihin. Vesistöjen ja valtaojien varsille jätetään kasvipeitteiset pientareet. Kipsin ja rakennekalkin käyttöä ravinnevalumien torjunnassa tehostetaan saaristomeren valuma-alueella. Kasvinsuojeluaineita käytetään ja varastoidaan asianmukaisesti. Kasvinviljelyssä käytetään vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä (mm. viljelykierto, lajikevalinta, katteet) mahdollisuuksien mukaan.

MTK edistää vesistövaikutusten vähentämistä edelleen vapaaehtoisin keinoin ja kannustaa viestinnässään viljelijöitä toteuttamaan vesiensuojelua parantavia toimia sekä ohjaa maatalouspolitiikkaa kannustamaan ympäristöystävälliseen viljelyyn.

Maaperävaikutukset

Huolehdimme maaperän kunnosta ja puhtaudesta. Laiduntavien eläinten aiheuttama laidunpaine pidetään kohtuullisena. Eroosiota torjutaan maan kasvipeitteisyyden lisäämisellä ja pitämällä huolta maan hyvästä rakenteesta sekä hyvästä peltojen peruskuivatuksesta. Maaperän puhtaudesta huolehditaan käyttämällä vain tutkitusti puhtaita ravinnelähteitä ja maanparannusaineita. Kasvinsuojeluaineita käytetään tarpeen mukaan ja ohjeita noudattaen. Vaihtelemalla viljelykierrossa erilaisia kasvilajeja parannetaan maaperän rakennetta ja viljavuutta.

MTK edistää maan rakenteen kunnossapitoa kannustamalla viljelijöitä pitämään huolta hyvästä maan peruskuivatuksesta ja hyväksyy vain tutkittujen puhtaiden ravinnelähteiden käytön.

Ilmastovaikutukset

Vähennämme kasvihuonekaasu- ja ammoniakkipäästöjä sekä sopeutamme tuotantoamme ilmastonmuutokseen. Käytämme energiatehokkaita ratkaisuja niin maatalousrakennuksissa kuin koneissa sekä hyödynnämme uusiutuvia raaka-aineita energiantuotannossa. Edistämme kotimaisen rehuvalkuaisen käyttöä ja valkuaisomavaraisuutta. Tehostamme märehäntäjien valkuaisruokintaa ja lannan käsittelyä metaanipäästöjen vähentämiseksi. Vähennämme maan muokkausta orgaanisilla mailla ja suosimme typensitojakasvien viljelyä yksivuotisten kasvien viljelykierrossa

MTK kannustaa etsimään ja ottamaan käyttöön keinoja turvemaiden päästöjen vähentämiseksi. Viljelykäytöstä poistuneiden peltojen metsitykseen kannustetaan silloin kun se on sekä ruuantuotannon että ilmastonmuutoksen torjunnan kannalta järkevää.

Monimuotoisuus

Edistämme ja ylläpidämme luonnon monimuotoisuutta. Turvaamme maatalousympäristöistä riippuvaisten eliölajien elinympäristöjen ja kulkureittien säilymistä ympäristöystävällisin toimintatavoin ja ylläpitämällä suoja- ja suojavyöhykkeitä. Kehitämme perinnebiotooppien ja muiden luonnonarvoltaan arvokkaiden maatalousalueiden hoitoa. Torjumme vieraslajien leviämistä.

MTK pyrkii ohjaamaan maatalouspolitiikkaa tavalla, joka turvaa luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja edistämistä. Kasvinsuojeluvälineitä käytetään tavalla, joka ei vaaranna luonnon monimuotoisuutta ja vieraslajien leviäminen peltomaalla torjutaan.

Resurssitehokkuus ja ympäristönsuojelu

Käytämme materiaaleja ja energiaa tehokkaasti. Karjanlannan ravinteet hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti kasvien ravinnelähteenä, jolloin tarvitaan vähemmän mineraalilannoitteita. Suosimme kierrätystä ja toimitamme maatalouden jätteet asianmukaiseen keräykseen. Ongelmajätteitä käsitellään huolellisesti ja toimitetaan keräykseen. Muovi- ja harsojäte, lannoitesäkit, paalimuovit ja muu vastaava jäte toimitetaan keräykseen.

MTK kannustaa viljelijöitä tilakohtaisten energiasuunnitelman tekemiseen. Tuotamme myös jäsenpalveluita, joilla edistetään mm. muovien ja metalliromun tehokasta kierrätystä maataloudessa.

Eläinten hyvinvointi

Huolehdimme osaamisesta eläintenpidossa ja tunnemme kunkin eläinlajin erityisvaatimukset. Huolehdimme eläinten hyvästä elin- ja kasvuympäristöstä. Eläimille taataan lajinomaiset elinolosuhteet ja luonnollinen vuorokausirytmistö. Eläimillä on mahdollisuus lajinomaiseen käyttäytymiseen.

Eläinsuojien lämpötila, kosteus ja ilmanlaatu pidetään hyvänä. Huolehdimme eläinsuojien hygieniasta ja puhtaanapidosta. Eläimille taataan kuivitettu, mukava ja virikkeellinen elinympäristö. Lattiamateriaalien valinnassa huomioidaan eläinten sorkka- ja jalkapohjaterveys. Laiduntamista ja jaloittelua edistetään ja sen turvallisuus varmistetaan.

Huolehdimme eläinten laadukkaasta ja riittävästä ravinnosta sekä puhtaan juomaveden saannista. Eläinten terveyttä seurataan säännöllisesti ja ennaltaehkäisevään eläinten terveydenhoitoon panostetaan. Pyrimme ennaltaehkäisemään tauteja ja hoidamme sairastuneet eläimet.

Sioille ei aiheuteta tarpeetonta kipua ja kärsimystä saparoita katkaisemalla eikä kanoille nokkia typistämällä. Teuraskuljetukset pidetään kestoltaan lyhyinä ja turvallisina. Eläimiä ei pureta ja lastata uudelleen seuraavana päivänä lastausasemilla, vaan ne kuljetetaan suoraan teurastamolle aiheuttaen mahdollisimman vähän stressiä. Eläinten lopetus tehdään humanisti aiheuttamatta sille tarpeetonta ahdistusta.

MTK kannustaa viimeistenkin kotieläintilojen siirtymistä kivunlievitykseen, kun kivuliaita toimenpiteitä, kuten vasikoiden nupoutus tai karjupossujen kastraatio, joudutaan tekemään. MTK edistää siirtymistä vaihtoehtoisiin menetelmiin näiden toimenpiteiden sijaan, jos se on mahdollista.

Sosiaaliset/Yhteiskunnalliset näkökohdat

Työhyvinvointi

Huolehdimme työhyvinvoinnista. Käytämme työterveyshuollon palveluita ja osaamista työterveyden ja työkyvyn edistämiseksi ja tukemisessa. Arvioimme työhön liittyvät terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät riskitekijät ja otamme käyttöön keinoja kuormituksen ja riskien vähentämiseen. Pidämme huolta omasta ammattitaidostamme ja johdamme omaa työhyvinvointiamme maatalayrityksen parhaaksi sekä edistämme yhteisöllisyyttä omalla toiminnalla.

Huolehdimme siitä, että tilan työtilat, koneet ja laitteet ovat turvallisia. Noudatamme työturvallisuuslain määräyksiä koneiden laitteiden ja terveydelle vaarallisten aineiden käytöstä ja luovutuksesta. Osallistumme torjunta-aineiden käyttökoulutukseen.

MTK edistää toimivien työhyvinvointipalveluiden ja työterveyshuollon saatavuutta kaikkialla maassa sekä viljelijöiden sitoutumista työterveyshuollon käyttöön. MTK pyrkii varmistamaan maatalousyrittäjien lomituspalveluiden riittävyden. MTK toimii aktiivisesti laadukkaiden lomituspalveluiden turvaamiseksi työhyvinvointipalveluna.

Työnantajavelvoitteet

Huolehdimme kaikista lakisääteisistä työnantajavelvoitteista. Huolehdimme työntekijöiden työhyvinvoinnista, työterveyshuollosta sekä lakisääteisistä maksuista. Annamme työntekijöille riittävän opastuksen työhön ja varmistamme, että työntekijällä on käytössään työssä tarvittavat yleisohjeet. Huolehdimme, että työntekijällä on käytössään yleiset työturvallisuusohjeet. Työhön liittyvät ohjeet on annettu työn toteuttajan/työntekijän ymmärtämällä kielellä.

MTK:n tavoitteena on, että järjestön jäsenet tuntevat oikeutensa ja velvollisuutensa työnantajana. MTK huolehtii siitä, että ajankohtaiset tiedot työlainsäädännöstä ja työehtosopimuksista ovat saatavissa jäsenten käytössä olevasta Reppu-verkkopalvelusta. MTK pitää yllä jäsenten koulutus- ja neuvontapalvelua työnantaja-asioissa yhteistyössä Maaseudun Työnantajaliiton kanssa.

Työllistäminen ja hankintaketjut

Tarjoamme työllistymismahdollisuuksia maaseudulla. Edistämme nuorten työllistymistä maatalouteen. Tarjoamme nuorille tet-, työssäoppimis- ja harjoittelupaikkoja.

Suosimme hankinnoissamme paikallista- ja kotimaista vastuullista tuotantoa. Varmistamme hankintojemme alkuperän.

MTK tekee yhteistyötä ammatillisten oppilaitosten kanssa ja edistää tietoutta kotimaisen ruuantuotannon ja yrittäjyyden erityispiirteistä.

MTK tekee yhteistyötä sekä työnantaja että työntekijäjärjestöjen kanssa tavoitteena madaltaa jäsenyrittäjiensä työllistämiskynnystä.

Verot ja maksut

Huolehdimme veroista ja muista lakisääteisistä maksuista.

MTK tarjoaa jäsenilleen maa- ja metsätalouden veroneuvontaa ja -koulutusta.

Tuoteturvallisuus

Puhtaus

Tuotamme puhdasta ja turvallista ruokaa ja raaka-aineita. Hyödynnämme kattavaa eläinten terveydenhuollon seurantajärjestelmiä (Sikava, Naseva), joilla osaltaan varmistetaan myös lopputuotteen laatua. Huolehdimme tautisuojuudesta ja tuoteturvallisuudesta, mm. käsihygieniasta sekä tuotantotilojen ja tuotantovälineiden sekä ruuan ja raaka-aineiden käsittelytilojen puhtaanapidosta.

Yhdyskuntalietettä ja siitä valmistettuja orgaanisia lannoitevalmisteita ei käytetä elintarvikekäytössä olevilla pelloilla. Käytämme vain puhdasta kasteluvettä, jotta haitallisten aineiden ja tautien leviäminen estyy. Varastoimme tuotteet asianmukaisesti hyvän käyttölaadun varmistamiseksi. Varmistamme sadonkorjuun jälkeisellä viljan kuivauksella viljan laadun ja säilymisen. Myyntiin tuotettu kylvösiemen on sertifioitua, mikä takaa sen, että siemenerässä ei ole hukkakauraa, haitallisia rikkasiemeniä tai haitallisia kasvitauteja

Lääke- ja torjunta-ainejäämät

Minimoimme lääke- ja torjunta-ainejäämät. Antibiootteja ei käytetä ennaltaehkäisevästi terveille eläimille, vaan sairauksien hoitoon. Käytämme vain hyväksytyjä lääkeaineita ja noudatamme lääkekohtaisia varoajoja. Vain tarpeeseen perustuvalla käytöllä halutaan välttää antibioottiresistenssin syntymistä ja leviämistä. Eläinten kasvatuksessa ei käytetä lihanlaatuun vaikuttavia lääkeaineita.

Rikkakasvien torjunta-aineita käytetään vain sadonkorjuun alkuvaiheessa tai sadonkorjuun jälkeen. Torjunta-aineiden kansallisella käyttöohjeistuksella, käyttökoulutuksella ja levityskaluston säännöllisellä testauksella varmistetaan osaava ja vastuullinen torjunta-aineiden käyttö.

Salmonella

Huolehdimme elintarvikkeiden salmonellapuhtaudesta. Salmonellabakteerin esiintyvyyttä siipikarjassa, naudoissa ja sioissa valvotaan säännöllisesti sekä tiloilla että tuotantolaitoksissa. Jos säännöllisessä näytteenotossa todetaan salmonellan esiintyminen, tila jäljitetään, puhdistetaan ja vaadittujen toimenpiteiden jälkeen eläinten salmonellavapaus varmistetaan uusintanäyttein.

Jäljitettävyys

Tuottamamme ruoan ja teollisuuden raaka-aineiden alkuperä on jäljitettävissä tilalle ja jopa yksittäiseen eläimeen saakka. Eläinrekisterien, varastokirjanpitojen, rahtidokumenteihin, lääkekirjanpidon ja viljelykirjanpidon avulla koko tuotantoketju pystytään tarvittaessa jäljittämään hyvin tarkkaan.

Taloudellinen kestävyys ja riskienhallinta

Maatilan toimintaa kehitetään järjestelmällisesti ja riskit tunnistetaan. Yrityksen taloudellista tilannetta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Resursseja ja tuotantopanoksia käytetään tehokkaasti. Hävikkiä seurataan ja pyritään vähentämään. Ammattitaitoon ja yrittäjyyteen liittyvää osaamista pidetään yllä ja vahvistetaan. Toimintaa kehitetään asiakaslähtöisesti ja asiakaspalautteeseen reagoidaan.

MTK tuottaa viljelijöiden käyttöön ajantasaista tietoa tuote- ja tuotepanosmarkkinoista, maatalouspolitiikasta, sosiaaliturvasta, verotuksesta ja niiden kehityksestä. MTK tarjoaa yrittäjyyteen liittyvää koulutusta ja varmistaa tarpeellisen sekä laadukkaan neuvonnan saatavuuden. MTK kehittää riskienhallinnan työkaluja viljelijöiden käyttöön yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

MTK edistää markkinoiden kilpailullisuutta, oikeudenmukaisuutta ja läpinäkyviä sopimuskäytäntöjä sekä yrittäjien tuotteiden ja palveluiden pääsyä markkinoille.